C/2024/6810

29.11.2024

MOLADH ÓN gCOMHAIRLE

an 21 Deireadh Fómhair 2024

maidir le beartais eacnamaíocha, bhuiséadacha, fostaíochta agus struchtúracha na Seicia

(C/2024/6810)

TÁ COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,

Ag féachaint don Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, agus go háirithe Airteagal 121(2) agus Airteagal 148(4) de,

Ag féachaint do Rialachán (AE) 2024/1263 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 29 Aibreán 2024 maidir le beartais eacnamaíocha a chomhordú go héifeachtach agus maidir le faireachas buiséadach iltaobhach agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 1466/97 ([1]) ón gComhairle , agus go háirithe Airteagal 3(3) de,

Ag féachaint don mholadh ón gCoimisiún Eorpach,

Ag féachaint do na rúin ó Pharlaimint na hEorpa,

Ag féachaint do na conclúidí ón gComhairle Eorpach,

Ag féachaint don tuairim ón gCoiste Fostaíochta,

Ag féachaint don tuairim ón gCoiste Eacnamaíoch agus Airgeadais,

Ag féachaint don tuairim ón gCoiste um Chosaint Shóisialta,

Ag féachaint don tuairim ón gCoiste um Beartas Eacnamaíoch,

De bharr an mhéid seo a leanas:

(1) Tháinig Rialachán (AE) 2021/241 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ([2]), lenar bunaíodh an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta ('an tSaoráid'), i bhfeidhm an 19 Feabhra 2021. Leis an tSaoráid, cuirtear tacaíocht airgeadais ar fáil do na Ballstáit chun athchóirithe agus infheistíocht a chur chun feidhme, ionas gurb é atá i gceist léi spreagadh airgeadais atá maoinithe ag an Aontas. I gcomhréir le tosaíochtaí an tSeimeastair Eorpaigh um chomhordú an bheartais eacnamaíoch, cuidíonn sí ó thaobh an téarnamh eacnamaíoch agus sóisialta a bhaint amach, agus ó thaobh athchóirithe agus infheistíochtaí inbhuanaithe a chur chun feidhme, go háirithe chun an t-aistriú glas agus an t-aistriú digiteach a chur chun cinn agus chun cur le hathléimneacht gheilleagair na mBallstát. Cuidíonn sí freisin ó thaobh an t airgeadas poiblí a neartú agus borradh a chur faoin bhfás agus cruthú post sa mheántéarma agus san fhadtéarma, ó thaobh an comhtháthú críochach a fheabhsú laistigh den Aontas agus ó thaobh tacú le cur chun feidhme leanúnach Cholún Eorpach na gCeart Sóisialta.

(2) Is é is aidhm do Rialachán (AE) 2023/435 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ([3]) ('Rialachán REPowerEU'), a glacadh an 27 Feabhra 2023, deireadh a chur de réir a chéile le spleáchas an Aontais ar allmhairí breosla iontaise ón Rúis. Ba chuidiú é sin ó thaobh an tslándáil fuinnimh a bhaint amach agus soláthar fuinnimh an Aontais a éagsúlú, agus san am céanna, thiocfadh méadú dá bharr ar ghlacadh foinsí in-athnuaite fuinnimh, ar acmhainneachtaí stórála agus ar an éifeachtúlacht fuinnimh. Chuir an tSeicia caibidil nua REPowerEU lena plean náisiúnta téarnaimh agus athléimneachta chun go maoineofar athchóirithe agus infheistíochtaí ríthábhachtacha a chuideoidh le cuspóirí REPowerEU a bhaint amach.

([1]) IO L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.
([2]) Rialachán (AE) 2021/241 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 12 Feabhra 2021 lena mbunaítear an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta (IO L 57, 18.2.2021, lch. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).
([3]) Rialachán (AE) 2023/435 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 27 Feabhra 2023 lena leasaítear Rialachán (AE) 2021/241 a mhéid a bhaineann le caibidlí REPowerEU i bpleananna téarnaimh agus athléimneachta agus lena leasaítear Rialacháin (AE) Uimh. 1303/2013, (AE) 2021/1060 agus (AE) 2021/1755 agus Treoir 2003/87/CE (IO L 63, 28.2.2023, lch. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

(3) An 16 Márta 2023 d'eisigh an Coimisiún teachtaireacht dar teideal 'Iomaíochas fadtéarmach an Aontais: níos faide ar aghaidh ná 2030', ar mhaithe le bonn eolais a chur faoi chinntí beartais agus leis na creatdálaí a chruthú chun an fás a mhéadú. Déanann an teachtaireacht an t-iomaíochas a bhunú i dtaca le naoi spreagthach a threisíonn a chéile. I measc na spreagthaí sin, is iad an rochtain ar chaipiteal príobháideach, an taighde agus an nuálaíocht, an t-oideachas agus na scileanna, agus margadh aonair feidhmiúil na príomhthosaíochtaí beartais maidir le hathchóirithe agus infheistíocht chun aghaidh a thabhairt ar na dúshláin táirgiúlachta atá ann faoi láthair agus chun iomaíochas fadtéarmach an Aontais agus a Bhallstát a fhorbairt. An 14 Feabhra 2024, d'eisigh an Coimisiún Teachtaireacht dar teideal 'Tuarascáil Bhliantúil maidir leis an Margadh Aonair agus an Iomaíochas 2024'. Déantar cur síos sa teachtaireacht sin ar láidreachtaí agus dúshláin iomaíocha den mhargadh aonair Eorpach, agus rianú á dhéanamh ar fhorbairtí bliantúla de réir na naoi spreagthach maidir le hiomaíochas a sainaithníodh.

(4) An 21 Samhain 2023, ghlac an Coimisiún Suirbhé Bliantúil don Fhás Inbhuanaithe 2024, rud a chuir tús le Seimeastar Eorpach 2024. An 22 Márta 2024, d'fhormhuinigh an Chomhairle Eorpach tosaíochtaí Shuirbhé Bliantúil don Fhás Inbhuanaithe 2024, tosaíochtaí atá dírithe ar na ceithre ghné den inbhuanaitheacht iomaíoch. An 21 Samhain 2023, ar bhonn Rialachán (AE) Uimh. 1176/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ([4]), ghlac an Coimisiún freisin Tuarascáil 2024 maidir leis an Sásra Foláirimh, tuarascáil nár shainaithin sé inti go bhfuil an tSeicia ar cheann de na Ballstáit a bhféadfadh míchothromaíochtaí difear a dhéanamh di nó a bhfhéadfadh baol a bheith ann go ndéanfaidís difear di, agus a mbeadh grinn-athbhreithniú ag teastáil ina leith. Ghlac an Coimisiún moladh freisin le haghaidh moladh ón gComhairle maidir le beartas eacnamaíoch an limistéir euro, agus togra le haghaidh Thuarascáil Chomhpháirteach ar Fhostaíocht 2024 lena ndéantar anailís ar chur chun feidhme na dTreoirlínte Fostaíochta agus ar phrionsabail Cholún Eorpach na gCeart Sóisialta. Ghlac an Chomhairle an Moladh maidir le beartas eacnamaíoch an limistéir euro ([5]) ('Moladh 2024 maidir le beartas eacnamaíoch an limistéir euro') an 12 Aibreán 2024 agus an Tuarascáil Chomhpháirteach ar Fhostaíocht an 11 Márta 2024.

(5) An 30 Aibreán 2024, tháinig creat rialachais eacnamaíoch nua an Aontais i bhfeidhm. Áirítear sa chreat Rialachán nua (AE) 2024/1263 maidir le beartais eacnamaíocha agus faireachas buiséadach iltaobhach a chomhordú go héifeachtach, Rialachán (CE) Uimh. 1467/97 ([6]) ón gComhairle arna leasú maidir le dlús a chur le cur chun feidhme an nós imeachta um easnamh iomarcach agus soiléiriú a dhéanamh air, agus Treoir 2011/85/AE ([7]) ón gComhairle arna leasú maidir le ceanglais le haghaidh chreataí buiséadacha na mBallstát. Is iad cuspóirí an chreata rialachais eacnamaíoch nua airgeadas poiblí fónta inbhuanaithe, fás inbhuanaithe cuimsitheach agus athléimneacht a chur chun cinn trí athchóirithe agus infheistíochtaí, agus easnaimh iomarcacha rialtais a chosc. Cuireann an creat rialachais eacnamaíoch nua úinéireacht náisiúnta chun cinn agus díríonn sé níos mó ar an meántéarma, agus ina theannta sin, tá forfheidhmiú níos éifeachtaí agus níos comhleanúnaí i gceist leis. Ní mór do gach Ballstát plean struchtúrach fioscach meántéarmach náisiúnta a chur faoi bhráid na Comhairle agus an Choimisiúin. I bplean struchtúrach fioscach meántéarmach náisiúnta, tá na gealltanais fhioscacha, athchóiriúcháin agus infheistíochta a thug Ballstát, lena gcumhdaítear tréimhse phleanála 4 nó 5 bliana, de réir fhad rialta an téarma reachtaigh náisiúnta. Ní mór an chonair ghlanchaiteachais ([8]) sna pleananna struchtúracha fioscacha meántéarmacha náisiúnta ceanglais Rialachán (AE) 2024/1263 a chomhlíonadh, lena n-áirítear na ceanglais maidir le hollfhiachas rialtais a chur ar chonair anuas inchreidte, nó é a choinneáil ar an gconair sin, faoi dheireadh na tréimhse coigeartaithe, nó é a choinneáil ar leibhéil stuama faoi bhun 60 % den olltáirgeacht intíre (OTI), agus an t-easnamh rialtais ghinearálta a thabhairt faoi bhun an luacha tagartha 3 % de OTI sa mheántéarma, nó é a choinneáil faoi bhun luach tagartha an Chonartha. I gcás ina ngeallann Ballstát sraith ábhartha athchóirithe agus infheistíochtaí a dhéanamh i gcomhréir leis na critéir a leagtar amach i Rialachán (AE) 2024/1263, is féidir síneadh suas le 3 bliana a chur leis an tréimhse choigeartaithe. Chun tacú le hullmhú na bpleananna struchtúracha fioscacha meántéarmacha náisiúnta sin, d'fhoilsigh an Coimisiún treoir an 21 Meitheamh 2024 maidir leis an bhfaisnéis atá le soláthar ag na Ballstáit ina bpleananna struchtúracha fioscacha meántéarmacha náisiúnta agus ina dtuarascálacha bliantúla ar dhul chun cinn. I gcomhréir le hAirteagail 5 agus 36 de Rialachán (AE) 2024/1263, tharchuir an Coimisiún conairí tagartha agus faisnéis theicniúil chuig na Ballstáit, i gcás inarbh infheidhme. Ní mór do na Ballstáit a bpleananna struchtúracha fioscacha meántéarmacha náisiúnta a chur isteach faoin 20 Meán Fómhair 2024, mura gcomhaontóidh an Ballstát agus an Coimisiún síneadh ama réasúnta a chur leis an sprioc-am. I gcomhréir lena gcreataí dlíthiúla náisiúnta, féadfaidh na Ballstáit a ndréachtphleananna meántéarmacha a phlé lena bparlaimintí náisiúnta, féadfaidh siad

([4]) Rialachán (AE) Uimh. 1176/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Samhain 2011 maidir le míchothromaíochtaí maicreacnamaíocha a chosc agus a cheartú (OJ L 306, 23.11.2011, lch. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj).

([5]) Moladh (AE) ón gComhairle an 12 Aibreán 2024 maidir le beartas eacnamaíoch an limistéir euro (IO C, C/2024/2807, 23.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2807/oj).

([6]) Rialachán (CE) Uimh. 1467/97 ón gComhairle an 7 Iúil 1997 maidir le dlús a chur le cur chun feidhme an nós imeachta um easnamh iomarcach agus soiléiriú a dhéanamh air (IO L 209, 2.8.1997, lch. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/oj).

([7]) Treoir 2011/85/AE ón gComhairle an 8 Samhain 2011 maidir le ceanglais le haghaidh chreataí buiséadacha na mBallstát (IO L 306, 23.11.2011, lch. 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/oj).

([8]) Glanchaiteachas mar a shainmhínítear in Airteagal 2, pointe (2) de Rialachán (AE) 2024/1263: ciallaíonn 'glanchaiteachas' caiteachas rialtais atá glan (i) ar úschaiteachas, (ii) ar bhearta lánroghnacha ioncaim, (iii) ar chaiteachas ar chláir an Aontais arna meaitseáil go hiomlán le hioncam ó chistí an Aontais, (iv) ar chaiteachas náisiúnta ar chómhaoiniú clár a chistíonn an tAontas, (v) ar ghnéithe timthriallacha den chaiteachas ar shochar dífhostaíochta, agus (vi) ar bhearta aonuaire agus bearta sealadacha eile.

a iarraidh ar na hinstitiúidí fioscacha neamhspleácha tuairim a eisiúint, agus féadfaidh siad comhairliúchán a dhéanamh leis na comhpháirtithe sóisialta agus le geallsealbhóirí náisiúnta eile.

(6) In 2024, tá an Seimeastar Eorpach fós ag forbairt i gcomhréir le cur chun feidhme na Saoráide. Tá cur chun feidhme iomlán na bpleananna téarnaimh agus athléimneachta fós riachtanach chun go mbainfear amach na tosaíochtaí beartais atá ann faoin Seimeastar Eorpach, ós rud é go gcuidíonn na pleananna ó thaobh aghaidh a thabhairt go héifeachtach ar na ndúshláin uile a sainaithníodh sna moltaí tírshonracha ábhartha a eisíodh le blianta beaga anuas, nó ar sciar suntasach de na dúshláin sin. Tá moltaí tírshonracha 2019, 2020, 2022 agus 2023 fós chomh hábhartha céanna maidir leis na pleananna téarnaimh agus athléimneachta arna n-athbhreithniú, arna dtabhairt cothrom le dáta nó arna leasú i gcomhréir le hAirteagail 14, 18 agus 21 de Rialachán (AE) 2021/241.

(7) An 1 Meitheamh 2021, chuir an tSeicia a plean náisiúnta téarnaimh agus athléimneachta faoi bhráid an Choimisiúin, i gcomhréir le hAirteagal 18(1) de Rialachán (AE) 2021/241. De bhun Airteagal 19 de Rialachán (AE) 2021/241, rinne an Coimisiún measúnú ar ábharthacht, éifeachtacht, éifeachtúlacht agus comhleanúnachas an phlean téarnaimh agus athléimneachta, i gcomhréir leis na treoirlínte measúnaithe a leagtar amach in Iarscríbhinn V a ghabhann leis an Rialachán sin. An 8 Meán Fómhair 2021, ghlac an Chomhairle a Cinneadh Cur Chun Feidhme maidir le formheas an mheasúnaithe ar phlean téarnaimh agus athléimneachta na Seicia ([9]), a leasaíodh an 16 Deireadh Fómhair 2023 de bhun Airteagal 18(2) de Rialachán (AE) 2021/241 chun an ranníocaíocht uasta airgeadais le haghaidh tacaíocht airgeadais neamh-inaisíoctha a nuashonrú, agus chun an chaibidil REPowerEU a chur san áireamh ([10]). Tá scaoileadh na dtráthchodanna ag brath ar chinneadh a bheith glactha ag an gCoimisiún, i gcomhréir le hAirteagal 24(5) de Rialachán (AE) 2021/241, ina sonraítear go bhfuil na garspriocanna agus na spriocanna ábhartha a leagtar amach sa Chinneadh Cur Chun Feidhme ón gComhairle comhlíonta go sásúil ag an tSeicia. Ní féidir comhlíonadh sásúil a bheith i gceist ach sa chás nach ndeachthas siar ar ghnóthú na ngarspriocanna agus na spriocanna a gnóthaíodh roimhe sin.

(8) An 24 Aibreán 2024, thíolaic an tSeicia a Clár Náisiúnta 2024 um Athchóiriú agus, an 30 Aibreán 2024, thíolaic sí a Clár 2024 um Chóineasú, i gcomhréir le hAirteagal 8(1) de Rialachán (CE) Uimh. 1466/97 ón gComhairle ([11]). I gcomhréir le hAirteagal 27 de Rialachán (AE) 2021/241, is léiriú é Clár Náisiúnta um Athchóiriú 2024 ar thuairisciú leathbhliantúil na Seicia maidir leis an dul chun cinn atá déanta ó thaobh a plean téarnaimh agus athléimneachta a bhaint amach.

(9) An 19 Meitheamh 2024, d'fhoilsigh an Coimisiún tuarascáil tíre 2024 don tSeicia. Rinneadh measúnú sa tuarascáil sin ar dhul chun cinn na Seicia ó thaobh aghaidh a thabhairt ar na moltaí tírshonracha ábhartha a ghlac an Chomhairle idir 2019 agus 2023, agus measadh cur chun feidhme phlean téarnaimh agus athléimneachta na Seicia. Ar bhonn na hanailíse sin, sainaithníodh sa tuarascáil tíre bearnaí atá ann i ndáil leis na dúshláin sin nár tugadh aghaidh orthu sa phlean téarnaimh agus athléimneachta, nó nár tugadh aghaidh orthu ann ach go páirteach, mar aon le dúshláin nua agus dúshláin atá ag teacht chun cinn. Rinneadh measúnú inti freisin ar dhul chun cinn na Seicia ó thaobh Colún Eorpach na gCeart Sóisialta a chur chun feidhme agus ó thaobh príomhspriocanna an Aontais maidir le fostaíocht, scileanna agus laghdú na bochtaineachta a bhaint amach, mar aon leis an dul chun cinn i dtreo Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe na Náisiún Aontaithe a bhaint amach.

(10) Bunaithe ar shonraí arna mbailíochtú ag Eurostat, tháinig laghdú ar easnamh rialtais ghinearálta na Seicia ó 3,2 % de OTI in 2022 go 3,7 % in 2023, agus thit fiachas ginearálta an rialtais ó 44,2 % de OTI ag deireadh 2022 go 44,0 % ag deireadh 2023. Mar a fógraíodh sa teachtaireacht ón gCoimisiún an 8 Márta 2023 dar teideal 'Treoraíocht maidir leis an mbeartas fioscach le haghaidh 2024', tá an chéad chéim á glacadh ag an gCoimisiún maidir leis na nósanna imeachta um easnamh iomarcach atá bunaithe ar easnaimh a oscailt, ar bhonn na sonraí olltoraidh le haghaidh 2023, i gcomhréir leis na forálacha dlíthiúla atá ann cheana. An 19 Meitheamh 2024, d'eisigh an Coimisiún tuarascáil faoi Airteagal 126(3) den Chonradh. Rinneadh measúnú sa tuarascáil sin ar staid bhuiséadach na Seicia, ós rud é gur sháraigh a heasnamh rialtais ghinearálta a hollfhiachas rialtais in 2023 3 % luach tagartha an Chonartha maidir le OTI. Thángthas ar an gconclúid sa tuarascáil, i bhfianaise an mheasúnaithe sin, agus tar éis an tuairim ón gCoiste Eacnamaíoch agus Airgeadais arna leagan amach de bhun Airteagal 126(4) den Chonradh a mheas, nach molfaidh an Coimisiún i mí Iúil 2024 tús a chur le nós imeachta um easnamh iomarcach le haghaidh na Seicia.

([9]) ST 11047/21 INIT; ST 11047/21 ADD 1.

([10]) Cinneadh Cur Chun Feidhme ón gComhairle an 16 Deireadh Fómhair 2023 lena leasaítear Cinneadh Cur Chun Feidhme an 8 Meán Fómhair 2021 maidir le formheas an mheasúnaithe ar phlean téarnaimh agus athléimneachta na Seicia (ST 13383/23 INIT); ST 13383/23 ADD 1).

([11]) Rialachán (CE) Uimh. 1466/97 ón gComhairle an 7 Iúil 1997 maidir leis an bhfaireachas ar riochtaí buiséadacha, agus an faireachas ar bheartais eacnamaíocha agus a gcomhordú, a neartú (IO L 209, 2.8.1997, lch. 1).

(11) An 12 Iúil 2022, mhol an Chomhairle ([12]) go ndéanfadh an tSeicia gníomhaíocht chun a áirithiú go mbeadh fás an chaiteachais phríomha reatha a mhaoinítear go náisiúnta i gcomhréir le seasamh foriomlán neodrach beartais airgeadais ([13]) in 2023, agus tacaíocht leanúnach shealadach spriocdhírithe á cur san áireamh le haghaidh na dteaghlach agus na ngnólachtaí is leochailí i dtaobh méaduithe ar phraghsanna fuinnimh agus le haghaidh daoine atá ag teitheadh ón Úcráin. Moladh don tSeicia a bheith ar tinneall chun an caiteachas reatha a chur in oiriúint don staid atá ag síorathrú. Mhol sí chomh maith go leathnódh an tSeicia freisin infheistíocht phoiblí le haghaidh an aistrithe ghlais agus an aistrithe dhigitigh, agus le haghaidh na slándála fuinnimh, agus tionscnamh REPowerEU á chur san áireamh, lena n-áirítear é sin a dhéanamh trí leas a bhaint as an tSaoráid agus as cistí eile de chuid an Aontais. In 2023, de réir mheastacháin an Choimisiúin, bhí an staid fhioscach ([14]) crapthach, faoi 0,9 % de OTI, i gcomhthéacs an bhoilscithe aird. Leis an bhfás ar chaiteachas reatha príomhúil a mhaoinítear go náisiúnta (glan ar bhearta lánroghnacha ioncaim) in 2023, soláthraíodh ranníocaíocht chrapthach 0,7 % de OTI leis an staid fhioscach. Áirítear leis sin laghdú 0,1 % de OTI ar chostas na mbeart tacaíochta éigeandála spriocdhírithe do na teaghlaigh agus na gnólachtaí is leochailí ó thaobh méaduithe ar phraghsanna fuinnimh, mar aon le laghdú 0,1 % de OTI ar chostas níos airde chun cosaint shealadach a thabhairt do dhaoine easáitithe ón Úcráin. Mar achoimre, bhí fás réamh-mheasta an chaiteachais reatha phríomhúil arna mhaoiniú go náisiúnta in 2023 i gcomhréir leis an Moladh ón gComhairle an 12 Iúil 2022. Is éard a bhí i gceist le deontais faoin tSaoráid agus cistí eile de chuid an Aontais 1,1 % de OTI in 2023. Is éard a bhí i gceist leis an infheistíocht arna maoiniú go náisiúnta 4,4 % de OTI in 2023, is é sin méadú 0,5 pointe céatadáin i gcomparáid le 2022. Mhaoinigh an tSeicia infheistíocht bhreise tríd an tSaoráid agus trí chistí eile de chuid an Aontais. Mhaoinigh an tSeicia infheistíocht phoiblí le haghaidh an aistrithe ghlais agus an aistrithe dhigitigh, agus le haghaidh na slándála fuinnimh, amhail athchóirithe fuinneamhéifeachtúla agus suiteáil foinsí in-athnuaite fuinnimh, nuachóiriú agus sábháilteacht mhéadaithe na n-iarnród agus ullmhú tionscadal maidir le leictriú, cosaint ar thuilte agus coinneáil uisce i dtailte agus i mbardais, tionscadail cuideachtaí ón tSeicia atá dírithe ar an tomhaltas uisce a laghdú agus réitigh chiorclacha a chur i bhfeidhm le haghaidh gnólachtaí, comhpháirtíochtaí poiblí-príobháideacha sa taighde agus nuálaíocht, agus soláthar gaireas digiteach le haghaidh scoileanna. Cistítear an infheistíocht phoiblí sin go páirteach leis an tSaoráid agus le cistí eile de chuid an Aontais.

(12) I gClár um Chóineasú 2024, sa chás maicreacnamaíoch atá mar bhonn taca leis na réamh-mheastacháin bhuiséadacha, tá sé beartaithe go bhfásfaidh an fíor-OTI 1,4 % in 2024 agus 2,6 % in 2025, agus tá sé beartaithe gurb éard a bheidh i mboilsciú arna thomhas leis an innéacs comhchuibhithe praghsanna do thomhaltóirí (ICPT) 2,7 % in 2024 agus 2,4 % in 2025. Meastar go dtiocfaidh laghdú ar an easnamh rialtais ghinearálta go 2,3 % de OTI in 2024 agus go seasfaidh sé ag 2,1 % de OTI in 2025, agus tá an cóimheas idir fiachas an rialtais ghinearálta agus OTI le méadú go 45,5 % faoi dheireadh 2024 agus go 46,4 % faoi dheireadh 2025. Tar éis 2025, réamh-mheastar go dtiocfaidh laghdú de réir a chéile ar an easnamh rialtais ghinearálta go 1,6 % de OTI in 2026, agus go 1,2 % in 2027. Dá bhrí sin, tá sé beartaithe go bhfanfaidh an comhardú rialtais ghinearálta faoi bhun 3 % de luach tagartha an Chonartha OTI thar thréimhse an chláir. Dá réir sin, tar éis 2025, réamh-mheastar go dtiocfaidh méadú ar an gcóimheas idir fiachas an rialtais ghinearálta agus OTI go 47,1 % in 2026 agus go gcobhsóidh sé in 2027.

(13) Tuartar i réamhaisnéis earraigh 2024 ón gCoimisiún go méadóidh an fíor-OTI faoi 1,2 % in 2024 agus 2,8 % in 2025, agus go seasfaidh boilsciú arna thomhas le ICPT ag 2,5 % in 2024 agus 2,2 % in 2025.

(14) Tuartar i réamhaisnéis earraigh 2024 ón gCoimisiún easnamh rialtais 2,4 % de OTI in 2024, agus tá an cóimheas idir fiachas an rialtais ghinearálta agus OTI le méadú go 45,2 % faoi dheireadh 2024. Is léiriú é an laghdú ar an easnamh in 2024 ar tharraingt siar na mbeart a ndearnadh chun tionchar na bpraghsanna arda fuinnimh a mhaolú den chuid is mó, agus ar chur chun feidhme pacáiste comhdhlúthaithe. De réir mheastacháin an Choimisiúin, réamh-mheastar go mbeidh an staid fhioscach crapthach ag 2,3 % de OTI in 2024.

(15) Meastar go maoineofar caiteachas ar fiú 0,5 % de OTI é le tacaíocht neamh-inaisíoctha ('deontais') faoin tSaoráid in 2024, i gcomparáid le 0,4 % de OTI in 2023, de réir réamhaisnéis earraigh 2024 ón gCoimisiún. Le caiteachas a mhaoinítear le deontais ón tSaoráid, beifear in ann infheistíocht ardcháilíochta agus athchóirithe a dhéanamh lena gcuirfear leis an táirgiúlacht gan tionchar díreach a bheith aige ar chomhardú rialtais ghinearálta nó fiacha na Seicia. Meastar go maoineofar caiteachas ar fiú 0,1 % de OTI é le tacaíocht neamh-inaisíoctha ('deontais') faoin tSaoráid in 2024, i gcomparáid le 0 % de OTI in 2023, de réir réamhaisnéis earraigh 2024 ón gCoimisiún.

([12]) Moladh ón gComhairle an 12 Iúil 2022 maidir le Clár Náisiúnta 2022 um Athchóiriú de chuid na Seicia agus lena dtugtar tuairim ón gComhairle maidir le Clár 2022 um Chóineasú de chuid na Seicia (IO C 334, 1.9.2022, lch. 19).

([13]) Ar bhonn réamhaisnéis earraigh 2024 ón gCoimisiún, meastar gurb é 10,5 % i dtéarmaí ainmniúla a bhí san fhás aschuir féideartha meántéarmach sa tSeicia in 2023, agus úsáidtear sin chun an staid fhioscach a thomhas, bunaithe ar an meánráta fáis ionchasach iarbhír 10 mbliana agus ar dhíbhoilsceoir OTI 2023.

([14]) Sainmhínítear an staid fhioscach mar thomhas ar an athrú bliantúil ar riocht buiséadach foluiteach an rialtais ghinearálta. Is é is aidhm dó measúnú a dhéanamh ar an spreagadh eacnamaíoch a eascraíonn as beartais fhioscacha, idir na cinn sin a mhaoinítear go náisiúnta agus na cinn a mhaoinítear le buiséad an Aontais. Déantar an staid fhioscach a thomhas mar an difríocht idir (i) an fás féideartha meántéarmach agus (ii) an t-athrú ar chaiteachas príomhúil glan ar bhearta ioncaim lánroghnacha (agus gan bearta sealadacha éigeandála a bhaineann le géarchéim COVID-19 a áireamh) agus lena n-áirítear caiteachas arna mhaoiniú le tacaíocht neamh-inaisíoctha (deontais) faoin tSaoráid agus le cistí eile de chuid an Aontais.

(16) An 14 Iúil 2023, mhol an Chomhairle ([15]) don tSeicia beartas fioscach stuama a áirithiú, go háirithe trí theorainn nach mó ná 6,0 % a chur leis an méadú ainmniúil ar ghlanchaiteachas príomhúil a mhaoinítear go náisiúnta ([16]) in 2024. Agus a mbuiséid le haghaidh 2023 á gcur i bhfeidhm acu agus a mbuiséid do 2024 á n-ullmhú acu, iarradh ar na Ballstáit a chur san áireamh go molfadh an Coimisiún don Chomhairle tús a chur le nósanna imeachta um easnamh iomarcach easnamh-bhunaithe, agus iad de bhun na sonraí olltoraidh do 2023. De réir réamhaisnéis earraigh 2024ón gCoimisiún, réamh-mheastar go dtiocfaidh laghdú 1,1 % ar ghlanchaiteachas príomhúil na Laitvia a mhaoinítear go náisiúnta in 2024, atá faoi bhun an uasráta fáis a moltar. Tá sé sin i gcomhréir leis an méid a mhol an Chomhairle.

(17) Thairis sin, mhol an Chomhairle don tSeicia gníomhaíocht a dhéanamh chun na bearta tacaíochta fuinnimh éigeandála atá i bhfeidhm a fhoirceannadh agus úsáid á baint as an gcoigilteas gaolmhar chun an t-easnamh rialtais a laghdú a luaithe is féidir in 2023 agus 2024. Mhol an Chomhairle thairis sin, dá mbeadh gá le bearta tacaíochta nua nó leantacha chun dul i ngleic le méaduithe a thiocfadh an athuair ar phraghsanna fuinnimh, gur cheart don tSeicia a áirithiú go mbeidh na bearta tacaíochta sin dírithe ar theaghlaigh leochaileacha agus ar ghnólachtaí leochaileacha a chosaint, go mbeidís inacmhainne go fioscach, agus go gcaomhnófaí leo dreasachtaí le haghaidh coigilteas fuinnimh. De réir réamhaisnéis earraigh 2024 ón gCoimisiún, meastar gurb é 1,2 % de OTI a bhí i nglanchostas buiséadach ([17]) na mbeart tacaíochta éigeandála fuinnimh in 2023, agus réamh-mheastar gurb é - 0,2 % de OTI a bheidh ann in 2024, agus 0,0 % in 2025. Go háirithe, glactar leis go bhfanfaidh an cháin ar bhrabús amhantair i bhfeidhm in 2024 agus in 2025 ([18]). Dá n-úsáidfí an coigilteas gaolmhar chun an t-easnamh rialtais a laghdú, mar a mhol an Chomhairle, thuigfí as na réamh-mheastacháin sin go mbeidh coigeartú fioscach 1,4 % de OTI ann in 2024, ach soláthraítear ranníocaíocht chrapthach ó ghlanchaiteachas príomhúil ([19]) a mhaoinítear go náisiúnta leis an staid fhioscach 2,2 % de OTI sa bhliain sin. Rinneadh na bearta tacaíochta éigeandála fuinnimh a fhoirceannadh in 2023 agus 2024. Tá sé sin i gcomhréir leis an méid a mhol an Chomhairle. Thairis sin, réamh-mheastar go n-úsáidfear an coigilteas gaolmhar go hiomlán chun an t-easnamh rialtais a laghdú. Tá sé sin i gcomhréir leis an moladh ón gComhairle freisin.

(18) Ina theannta sin, mhol an Chomhairle freisin don tSeicia infheistíocht phoiblí a mhaoinítear go náisiúnta a chaomhnú agus a áirithiú go n-ionsúfar deontais faoin tSaoráid agus ó chistí eile de chuid an Aontais go héifeachtach, go háirithe chun an t-aistriú glas agus an t-aistriú digiteach a chothú. De réir réamhaisnéis earraigh 2024 ón gCoimisiún, maidir le hinfheistíocht phoiblí a mhaoinítear go náisiúnta, réamh-mheastar go dtiocfaidh laghdú uirthi ó 4,4 % de OTI in 2023 go 4,2 % de OTI in 2024. Is é is cúis leis an laghdú sin deireadh chlárthréimhse 2014-2020 de chistí struchtúracha an Aontais, a raibh cistí ar fáil ina leith go dtí 2023. Agus an toisc bhreise sin á cur san áireamh, meastar go bhfuil infheistíocht phoiblí in 2024 i gcomhréir leis an moladh ón gComhairle. Dá réir sin, maidir le caiteachas poiblí a mhaoinítear le hioncam ó chistí an Aontais, lena n-áirítear deontais ón tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta, meastar go dtiocfaidh laghdú air ó 1,1 % de OTI in 2024 go 1,0 % de OTI in 2023. Is é is cúis leis an laghdú sin deireadh chlárthréimhse 2014-2020 de chistí struchtúracha an Aontais, a raibh cistí ar fáil ina leith go dtí 2023.

(19) De bhun bhearta beartais a bhfuiltear ar an eolas fúthu ag scoithdháta na réamhaisnéise agus ar an mbonn go dtuigtear nach mbeidh aon athrú beartais ann, tuartar i réamhaisnéis earraigh 2024 ón gCoimisiún easnamh rialtais 1,9 % de OTI in 2025. Meastar go dtiocfaidh ardú 45,5 % ar an gcóimheas idir fiachas an rialtais ghinearálta agus OTI faoi dheireadh 2025. An méadú ar an gcóimheas fiachais-OTI in 2025, is léiriú é, den chuid is mó, ar an gcomhardú ceannlíne diúltach den chuid is mó, agus maolaítear é go páirteach le fás OTI ainmniúil.

(20) Tá laghdú tagtha ar chomhardú struchtúrach na Seicia ó ghar don chomhardú ar an meán le linn na tréimhse 2014-2019, go - 2,9 % in 2023. Tharla sé sin mar gheall ar bhearta buana, amhail an laghdú ar cháin ioncaim phearsanta, agus an méadú ar shochair slándála sóisialta, lena n-áirítear innéacsú uathoibríoch pinsean ar bhoilsciú, nithe nár maoiníodh le fás ioncaim comhfhreagrach. Tá brú breise ar an inbhuanaitheacht fhioscach sa mheántéarma agus san fhadtéarma mar gheall ar an méadú ar chostas an aosaithe. In 2023, leasaigh an tSeicia an chéad cholún den chóras pinsean, lena n-áirítear innéacsú laghdaithe pinsean agus luathscor níos déine. Mar sin féin, gan athruithe breise, meastar go dtiocfaidh méadú thart ar 3 phointe céatadáin ar chaiteachas pinsin faoi 2060 mar gheall ar dhúbailt réamh-mheasta an chóimheasa cleithiúnais seanaoise ([20]), caidhpeáil na haoise scoir, agus líon ard daoine atá ag dul ar luathscor. Mura maoineofar é le fás comhfhreagrach ar ioncaim, d'fhéadfadh an t-ardú

([15]) Moladh ón gComhairle an 14 Iúil 2023 maidir le Clár Náisiúnta 2023 um Athchóiriú de chuid na Seicia agus lena dtugtar tuairim ón gComhairle maidir le Clár 2023 um Chóineasú de chuid na Seicia (IO C 312, 1.9.2023, lch. 22).

([16]) Sainmhínítear glanchaiteachas príomha mar chaiteachas a mhaoinítear go náisiúnta agus atá glan ar (i) bhearta lánroghnacha ioncaim, (ii) caiteachas úis, (iii) caiteachas timthriallach dífhostaíochta, agus (iv) bearta aonuaire agus bearta sealadacha eile.

([17]) Léiríonn an figiúr leibhéal chostas buiséadach bliantúil na mbeart sin, lena n-áirítear ioncam agus caiteachas agus, i gcás inarb infheidhme, glan ar an ioncam ó chánacha ar bhrabúis amhantair soláthróirí fuinnimh.

([18]) Na bearta a bheidh i bhfeidhm go dtí deireadh 2024, de réir na Seicia, glactar leis, i bprionsabal, i réamhaisnéis earraigh 2024 ón gCoimisiún go mbeidh tionchar buiséadach acu freisin in 2025.

([19]) Déantar an ranníocaíocht sin a thomhas mar an t-athrú ar chaiteachas príomha an rialtais ghinearálta, glan ar (i) tionchar buiséadach incriminteach na mbeart lánroghnach ioncaim, (ii) caiteachais aonuaire, (iii) caiteachas timthriallach dífhostaíochta agus (iv) caiteachas arna mhaoiniú le tacaíocht neamh-inaisíoctha (deontais) faoin tSaoráid agus ó chistí eile de chuid an Aontais, i gcoibhneas leis an meánráta fáis fhéideartha ar OTI ainmniúil sa mheántéarma (10 mbliana), arna shloinneadh mar chóimheas le OTI ainmniúil.

([20]) De réir Thuarascáil 2024 maidir le hAosú a d'eisigh an Coimisiún i mí Aibreáin 2024.

réamh-mheasta ar chaiteachas a bhaineann le haois na rioscaí maidir le hinbhuanaitheacht fhioscach a mhéadú sa mheántéarma agus san fhadtéarma. Molann an rialtas an aois scoir reachtúil a nascadh le hionchas saoil, agus moill a chur ar fhás na bpinsean nuadheonaithe. Dá gcuirfí chun feidhme na hathruithe sin, chuirfí feabhas ar inbhuanaitheacht fhioscach an chórais pinsean. Áirítear ar na bearta a d'fhéadfaí a dhéanamh chun aghaidh a thabhairt ar inbhuanaitheacht fhioscach san fhadtéarma an soláthar lucht saothair a mhéadú trí dhreasachtaí a chur ar fáil chun rátaí rannpháirtíochta daoine atá thar aois an phinsin a mhéadú.

(21) Tá an t-iomaíochas agus an táirgiúlacht á gcoinneáil siar de dheasca ganntanais oibrithe. D'fhéadfaí fostaíocht máithreacha a mhéadú, mar is léir ón ráta fostaíochta íseal i measc na mban ar feadh roinnt blianta tar éis breith clainne. Chomh maith leis an easpa cúraim leanaí atá ar fáil, is díspreagadh é an córas cánach agus sochair ar thuismitheoirí atá ar ioncam níos lú, go háirithe máithreacha, ó fhilleadh ar an obair. Tréimhsí 3 bliana de shaoire thuismitheoireachta, inasbhaintí cánach arda do chéilí nach bhfuil ag obair agus sochair theaghlaigh lena ndreasaítear an tuismitheoir ar ioncam níos ísle chun tréimhsí fada saoire a thógáil, is díspreagadh iad do thuismitheoirí, go háirithe máithreacha, ó bheith ag obair nó ag lorg poist. Bhí an cánachas ar thuilleamh ó shaothar don dara duine sa teaghlach atá ag tuilleamh os cionn mheán an Aontais in 2022, agus os cionn na dinge cánach do dhaoine aonair ar an leibhéal pá céanna. Dá spreagfaí tuismitheoirí ar ioncam níos ísle chun obair a dhéanamh nó chun post a lorg, thacófaí freisin le hioncam níos airde don chóras pinsean.

(22) Tá ioncam cánach foriomlán na Seicia i ndáil le OTI go mór faoi bhun mheán an Aontais in 2022 (35,3 % i gcomparáid le meán an Aontais arb é 40,2 % é). Rogha chun tacú leis an bhfás eacnamaíoch agus leis an inbhuanaitheacht fhioscach is ea an bonn cánach a leathnú trí sciar na gcánacha nach ndéanann an oiread céanna dochair don fhás a leathnú. Tá cánacha maoine athfhillteacha i measc na gcánacha is lú a dhéanann dochar don fhás, ach tá an t-ioncam ó chánachas maoine athfhillteach an-íseal ag 0,2 % de OTI i gcomparáid le meán an Aontais, 1,0 % de OTI (mar a bhí ann in 2022). In ainneoin an mhéadaithe ar chánacha maoine athfhillteacha in 2024, tá an córas cánachais maoine athfhilltigh ar fhoirgnimh agus ar aonaid bunaithe ar achar na maoine, rud a fhágann go ngearrtar cánachas éagothrom ar mhaoine den luach céanna agus nach fhreagraítear d'athruithe ar luachanna maoine. Le córas luachála maoine a chur chun feidhme lena roghnaítear na luachanna maoine mar bhonn cánach, lena ndéantar luachanna maoine a ailíniú le luachanna margaidh agus lenar féidir na luachanna maoine a thabhairt cothrom le dáta go tráthrialta, mhéadófaí éifeachtúlacht na cánach mar uirlis chun na méaduithe ar phraghsanna maoine a mhaolú, agus chun an úsáid is táirgiúla a bhaint as an stoc tithíochta atá ann cheana. Dá réir sin, mhéadódh sé sin inacmhainneacht tithíochta agus cumas daoine gluaiseacht timpeall chun oibre, thacófaí le fás eacnamaíoch agus mhéadófaí an t-ioncam ó chánacha maoine athfhillteacha.

(23) I gcomhréir le hAirteagal 19(3), pointe (b) de Rialachán (AE) 2021/241 agus le critéar 2.2 d'Iarscríbhinn V a ghabhann leis, áirítear sa phlean téarnaimh agus athléimneachta tacar fairsing athchóirithe agus infheistíochtaí a threisíonn a chéile agus atá le cur chun feidhme faoi 2026. Meastar go gcuideoidh na hathchóirithe agus na hinfheistíochtaí sin ó thaobh aghaidh a thabhairt ar na dúshláin uile a sainaithníodh sna moltaí tírshonracha ábhartha, nó ar sciar suntasach de na dúshláin sin. Laistigh den tréimhse dhocht sin, tá sé ríthábhachtach dul ar aghaidh go pras le cur chun feidhme éifeachtach an phlean téarnaimh agus athléimneachta, lena n-áirítear caibidil REPowerEU, chun borradh a chur faoi iomaíochas fadtéarmach na Seicia leis an aistriú glas agus leis an aistriú digiteach, agus cothroime shóisialta á háirithiú san am céanna. Chun gealltanais an phlean téarnaimh agus athléimneachta a chomhlíonadh faoi mhí Lúnasa 2026, tá sé ríthábhachtach Seicia leanúint d'athchóirithe a chur chun feidhme agus dlús a chur le hinfheistíochtaí trí aghaidh a thabhairt ar dhúshláin ábhartha agus cumas ionsúcháin á neartú an tráth céanna. Tá srian ar leith ar ionsú cistí téarnaimh agus athléimneachta mar gheall ar theorainneacha ar an acmhainneacht riaracháin ag cuid de na comhlachtaí cur chun feidhme. Tá sé sin le feiceáil go háirithe i réimsí a bhfuil gá acu le níos mó saineolais, amhail an t-aistriú glas agus an t-aistriú digiteach. Tá rannpháirtíocht chórasach na n-údarás áitiúil agus réigiúnach, na gcomhpháirtithe sóisialta, na sochaí sibhialta agus na bpáirtithe leasmhara ábhartha eile ríthábhachtach i gcónaí i ndáil le húinéireacht leathan a áirithiú maidir le cur chun feidhme rathúil an phlean téarnaimh agus athléimneachta.

(24) Mar chuid den athbhreithniú meántéarma ar chláir beartais comhtháthaithe, i gcomhréir le hAirteagal 18 de Rialachán (AE) 2021/1060 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ([21]), tá sé de cheangal ar an tSeicia gach clár a fhaigheann tacaíocht ó Chiste Forbraíochta Réigiúnaí na hEorpa (CFRE), ó Chiste Sóisialta na hEorpa Plus (CSE+), ón gCiste Comhtháthaithe agus ón gCiste um Aistriú Cóir (CUAC) a athbhreithniú faoi mhí an Mhárta 2025, agus na dúshláin a sainaithníodh i moltaí tírshonracha 2024, le cois nithe eile, á gcur san áireamh aici, mar aon lena plean náisiúnta fuinnimh agus aeráide. Is é an t-athbhreithniú sin is bunús le leithdháileadh críochnaitheach an chistithe ón Aontas atá san áireamh i ngach clár. Tá dul chun cinn déanta ag an tSeicia maidir le cláir beartais comhtháthaithe agus Colún Eorpach na gCeart Sóisialta a chur chun feidhme, ach tá dúshláin agus éagothromaíochtaí réigiúnacha

([21]) Rialachán (AE) 2021/1060 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 24 Meitheamh 2021 lena leagtar síos forálacha coiteanna maidir le Ciste Forbraíochta Réigiúnaí na hEorpa, Ciste Sóisialta na hEorpa Plus, an Ciste Comhtháthaithe, an Ciste um Aistriú Cóir agus an Ciste Eorpach Muirí, Iascaigh agus Dobharshaothraithe agus rialacha airgeadais maidir leis na cistí sin agus maidir leis an gCiste um Thearmann, Imirce agus Lánpháirtíocht, an Ciste Slándála Inmheánaí agus an Ionstraim le haghaidh Tacaíocht Airgeadais don Bhainistiú Teorainneacha agus don Bheartas Víosaí (IO L 231, 30.6.2021, lch. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

nach beag ann fós. Tá na réigiúin Severozápad agus, go pointe níos lú, Moravskoslezko gafa i sáinn forbartha. Tá sé ríthábhachtach dlús a chur le cur chun feidhme clár beartais comhtháthaithe, mar aon le hacmhainneacht riaracháin a neartú, go háirithe sna réigiúin sin. Tá na tosaíochtaí a chomhaontaíodh sna cláir beartais comhtháthaithe fós ábhartha. Go háirithe, is gá acmhainneacht riaracháin na réigiún a fhorbairt, comhpháirtíocht eatarthu a fheabhsú, agus a n-úinéireacht a fheabhsú chun ionsú chistí an Aontais ag bardais bheaga, ag fiontair bheaga agus mheánmhéide (FBManna) agus ag eagraíochtaí neamhrialtasacha áitiúla a mhéadú. Ní mór infheistíochtaí lena dtacaítear le hiompar agus bonneagar uirbeach agus réigiúnach inbhuanaithe le haghaidh breoslaí malartacha a chur chun feidhme chun dlús a chur leis an aistriú glas, mar aon le húsáid mhéadaithe foinsí fuinnimh in-athnuaite, chomh maith le hinfheistíochtaí in éifeachtúlacht fuinnimh agus sa gheilleagar ciorclach. Tá sé tábhachtach na gníomhaíochtaí oiriúnaithe don athrú aeráide atá beartaithe a thabhairt chun críche, agus díriú ar bhearta coinneála uisce nádúrtha. Is tosaíocht é freisin dlús a chur le lánpháirtiú daoine a easáitíodh ón Úcráin atá faoi chosaint shealadach, lena n-áirítear ar an mhargadh saothair de réir a gcuid scileanna. Tá sé ábhartha go fóill díriú ar thionchar na mbeart a bhaineann le grúpaí faoi mhíbhuntáiste, amhail na Romaigh.

(25) I gcomhthéacs an athbhreithnithe mheántéarma, is fiú aird níos mó a thabhairt ar an bhféidearthacht níos mó acmhainní ón earnáil phríobháideach a úsáid, go háirithe trí úsáid níos leithne a bhaint as ionstraimí airgeadais in éineacht le deontais. Le hionstraimí nuálacha den sórt sin is féidir úsáid a bhaint as níos mó infheistíocht príobháideach, go háirithe le haghaidh éifeachtúlacht fuinnimh, réitigh fuinnimh ghlain agus forbairt gnó. Ba cheart acmhainneachtaí an Bhainc Forbartha Náisiúnta a úsáid ar bhealach níos éifeachtaí chun ionstraimí airgeadais a chur chun feidhme i gcláir beartais chomhtháthaithe. Agus uaillmhian na Seicia dul ar aghaidh ó leibhéal an mheán-nuálaí á cur san áireamh, d'fhéadfadh an tír úsáid a bhaint freisin as an Ardán um Theicneolaíochtaí Straitéiseacha don Eoraip, arna bhunú le Rialachán (AE) 2024/795 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ([22]) i réimsí na dteicneolaíochtaí digiteacha agus na nuálaíochta domhainteicneolaíochta, na dteicneolaíochtaí glana atá tíosach ar acmhainní, agus na mbith-theicneolaíochtaí agus, i gcás inarb ábhartha, i gcomhréir leis an straitéis náisiúnta um speisialtóireacht chliste chun tacú le claochlú an tionscail.

(26) Anuas ar na dúshláin eacnamaíocha agus shóisialta a dtugtar aghaidh orthu leis an bplean téarnaimh agus athléimneachta agus le cistí eile de chuid an Aontais, tá roinnt dúshlán breise os comhair na Seicia a bhaineann le riarachán poiblí agus leis an iomaíochas.

(27) Tá brú ann i dtaobh tharraingteacht riarachán poiblí na Seicia mar fhostóir agus ar chumas na státseirbhíse tallann a choinneáil. Tá sé seo ábhartha go háirithe do phoist saineolaithe, bainistíochta agus teicneolaíochta faisnéise. Tháinig leasuithe ar Acht na Státseirbhíse i bhfeidhm in 2023, lenar tugadh isteach téarmaí oifige seasta do státseirbhísigh shinsearacha, próisis earcaíochta níos tapúla agus roghanna níos leithne chun iarratasóirí seachtracha a mhealladh. Mar sin féin, cuireann ilroinnt an bhainistithe acmhainní daonna bac ar chur chuige níos córasaí maidir le bainistiú tallainne. Tá méid riarachán poiblí Phoblacht na Seice faoi bhun mheán an Aontais i gcaiteachas agus i líon na bhfostaithe araon. Mar sin féin, tá an pá níos ísle ná san earnáil phríobháideach le haghaidh leibhéil oideachais inchomparáide agus tá laghdú níos mó ná 10 % tagtha air i dtéarmaí réadacha i gcomparáid le 2004, rud lena laghdaítear tarraingteacht na státseirbhíse a thuilleadh. Tá sé ríthábhachtach acmhainneacht riarachán poiblí na Seicia a neartú chun tallann a mhealladh, a choinneáil agus a fhorbairt chun a héifeachtacht agus cáilíocht a seirbhísí a mhéadú a thuilleadh.

(28) Tá ról ríthábhachtach ag riarachán poiblí na Seicia maidir le hiomaíochas an gheilleagair a choinneáil ar bun toisc go múnlaíonn sé an timpeallacht rialála agus an infheistíocht phoiblí, go háirithe i ndáil leis an dá aistriú. D'fhan feidhmíocht na hearnála poiblí agus éifeachtacht rialtais na Seicia cobhsaí agus gar do mheán an Aontais in 2022. Mar sin féin, tá dúshláin fós ann maidir le stiúradh straitéiseach agus ceapadh beartas atá bunaithe ar fhianaise. Chuige sin, ní mór an roinneachas a laghdú agus cumais stiúrtha straitéiseacha a neartú, chun comhsheasmhacht na straitéisí a fheabhsú, mar aon lena gcur chun feidhme ar fud na mbeartas. Is toisc nach beag í acmhainneacht riaracháin áitiúil ilroinnte na Seicia a chuireann cosc, i measc nithe eile, ar thairbhithe beaga tarraingt go héifeachtúil ar chistí an Aontais. Thiocfadh feabhas ar ionsú chistí an Aontais ag bardais bheaga, ag FBManna agus ag eagraíochtaí neamhrialtasacha áitiúla dá dtabharfaí tacaíocht d'iarratasóirí, mar shampla trí bhainisteoirí tionscadail comhroinnte a cheapadh agus trí fhaisnéis chuimsitheach a sholáthar maidir le conas is féidir leo iarratas a dhéanamh ar chistiú ón Aontas in aon áit amháin. Is é an tosaíocht i ndáil leis sin tacaíocht spriocdhírithe a fhorbairt chun borradh a chur faoin acmhainneacht riaracháin áitiúil i réigiúin atá buailte go struchtúrach amhail Severozápad agus Moravskoslezsko. Léirítear sa dea-shampla a thug an Ciste um Aistriú Cóir go mbeadh na réigiúin níos dinimiciúla dá mbeadh ról níos láidre acu maidir lena riachtanais shonracha a chinneadh.

([22]) Rialachán (AE) 2024/795 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 29 Feabhra 2024 lena mbunaítear an tArdán um Theicneolaíochtaí Straitéiseacha don Eoraip (STEP), agus lena leasaítear Treoir 2003/87/CE agus Rialacháin (AE) 2021/1058, (AE) 2021/1056, (AE) 2021/1057, (AE) Uimh. 1303/2013, (AE) Uimh. 223/2014, (AE) 2021/1060, (AE) 2021/523, (AE) 2021/695, (AE) 2021/697 agus (AE) 2021/241 (IO L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj).

(29) Tá feidhmíocht nuálaíochta na Seicia fós á coinneáil siar de dheasca aistriú neamhéifeachtach teicneolaíochta agus eolais agus de dheasca naisc laga idir an saol acadúil agus an earnáil thionsclaíoch. Tá an caiteachas poiblí ar thaighde agus forbairt arna mhaoiniú ag gnólachtaí fós thart ar leath de mheán an Aontais (0,023 % de OTI, i gcomparáid le meán an Aontais arb é 0,045 % é), agus tá sé ag dul i laghad le blianta beaga anuas, rud lena léirítear an leibhéal íseal comhair idir an saol acadúil agus an saol gnó (agus na dreasachtaí don chomhar sin). Tá drochthionchar aige sin ar aistriú torthaí taighde isteach sa gheilleagar agus tá teorainn á cur aige le cumas nuálaíochta na Seicia, mar a léirítear, mar shampla, le hiarratais theoranta ar phaitinn, atá fós i bhfad faoi bhun mheán an Aontais (0,83 pointe céatadáin in aghaidh an bhilliún OTI in 2020, i gcomparáid le meán an Aontais arb é 3,4 pointe céatadáin é). D'fhéadfadh bearta chun aistriú teicneolaíochta sa tSeicia a fheabhsú agus a neartú ó thaobh struchtúir de agus atá dírithe go sonrach ar éifeachtúlacht an aistrithe teicneolaíochta a neartú agus cruthú seach-chuideachtaí a éascú, cuidiú le dul i ngleic leis an dúshlán sin. Tá coinne leis go soláthrófar tacaíocht nithiúil agus moltaí beartais don tSeicia le tionscadal na Saoráide Tacaíochta Beartais Físe, a gcuirfear tús leis an 9 Meitheamh 2024, a mhéid a bhaineann le naisc idir an eolaíocht agus an gnó a mhéadú.

(30) Tá laghdú ag teacht ar an rannpháirtíocht agus ar an ngnóthachtáil san ardoideachas, rud lena ngéaraítear an ganntanas oibrithe oilte. Léirítear sa ghnóthachtáil oideachais threasaigh i measc daoine idir 25 agus 34 bliana d'aois treocht anuas ó bhí 2021 ann agus tá sí sa cheathrú háit is ísle san Aontas (33,7 % i gcomparáid le meán an Aontais arb é 43,1 % é), i bhfad ó sprioc an Aontais arb í 45 % í. Idir 2016 agus 2021, tháinig laghdú 11,6 % ar líon na mac léinn a cláraíodh. Tá na rátaí luathfhágála an-ard i gcónaí. Bíonn tacaíocht airgeadais do mhic léinn íseal de shíor (2,5 % den chaiteachas poiblí i gcomparáid le meán 18,8 % an Aontais), in ainneoin fianaise eimpíreach ina léirítear torthaí arda táirgiúlachta ar infheistíocht san ardoideachas.

(31) Is dúshlán práinneach fós é an ganntanas oibrithe agus an mhímheaitseáil scileanna, rud a chuireann bac ar iomaíochas gheilleagar na Seicia. D'fhéadfaí iad sin a fheabhsú trí bhearta éagsúla amhail athchóiriú gairmeacha rialáilte agus rannpháirtíocht mhéadaithe na n-ardán tríthaobhach lena dtugtar le chéile na páirtithe leasmhara nó na saineolaithe ábhartha chun aghaidh a thabhairt ar easpa oibrithe oilte atá ann le fada an lá. Ina theannta sin, tá an t-insreabhadh is airde *per capita* de dhaoine easáitithe ón Úcráin faoi chosaint shealadach san Aontais faighte ag an tSeicia. Mar sin féin, tá níos mó ná 50 % díobh i bpoist nach bhfuil chomh cáilithe céanna ná mar a bhí san Úcráin, agus tá an teanga á tuairisciú mar bhacainn fhollasach. Anuas air sin, mhaígh thart ar 30 % díobh freisin go bhfuil aitheantas cáilíochtaí ina bhac ar phost níos fearr a fháil. Trí aitheantas do cháilíochtaí eachtracha a shimpliú agus rannpháirtíocht grúpaí faoi ghannionadaíocht sa mhargadh saothair a mhéadú, lena n-áirítear daoine a easáitíodh ón Úcráin faoi chosaint shealadach, d'fhéadfaí an doichte sa mhargadh saothair a éascú,

AG MOLADH LEIS SEO go ngníomhódh an tSeicia in 2024 agus 2025 chun an méid seo a leanas a dhéanamh:

1. An plean struchtúrach fioscach meántéarmach a thíolacadh go tráthúil. I gcomhréir le ceanglais an Chomhshocrú Cobhsaíochta agus Fáis athchóirithe, srian a chur ar an bhfás i nglanchaiteachas ([23]) in 2025 go ráta atá comhsheasmhach *inter alia* leis an easnamh rialtais ghinearálta a choinneáil faoi bhun luach tagartha an Chonartha, is é sin 3 % de OTI, agus an t-ollfhiachas rialtais ghinearálta a choinneáil ar leibhéal stuama go meántéarmach. Bearta a dhéanamh chun inbhuanaitheacht fhioscach fhadtéarmach an chórais pinsean a áirithiú. Dídhreasachtaí cánach agus sochair maidir le filleadh ar an obair do thuismitheoirí a ísliú chun rannpháirtíocht níos airde na mban sa mhargadh saothair a chur chun cinn. Feabhas a chur ar dhreasachtaí do dhaoine atá gar do dhul ar scor chun leanúint de bheith ag obair. Bearta a dhéanamh chun an t-ioncam ó chánacha maoine athfhillteacha a mhéadú.

2. An acmhainneacht riaracháin a neartú chun an plean téarnaimh agus athléimneachta a bhainistiú, dlús a chur le hinfheistíochtaí agus móiminteam a choinneáil i gcur chun feidhme na n-athchóirithe. Aghaidh a thabhairt ar dhúshláin ábhartha chun gur féidir an plean téarnaimh agus athléimneachta a chur chun feidhme ar bhealach leanúnach pras éifeachtach, lena n-áirítear caibidil REPowerEU, a luaithe a ghlacfar í, lena n-áirithítear go dtabharfar athchóirithe agus infheistíochtaí chun críche faoi mhí Lúnasa 2026. Dlús a chur le cur chun feidhme clár beartais comhtháthaithe. I gcomhthéacs athbhreithniú meántéarma na gclár sin, leanúint de bheith ag díriú ar na tosaíochtaí a comhaontaíodh, gníomhú chun acmhainní na hearnála príobháidí a shlógadh ar bhealach níos fearr, lena n-áirítear trí úsáid a bhaint as ionstraimí nuálacha airgeadais, agus na deiseanna a chuireann tionscnamh an Ardáin um Theicneolaíochtaí Straitéiseacha don Eoraip ar fáil chun feabhas a chur ar an iomaíochas á gcur san áireamh an tráth céanna.

([23]) De réir Airteagal 2, pointe (2) de Rialachán (AE) 2024/1263, ciallaíonn 'glanchaiteachas' caiteachas rialtais atá glan ar chaiteachas úis, ar bhearta lánroghnacha ioncaim, ar chaiteachas ar chláir an Aontais arna meaitseáil go hiomlán le hioncam ó chistí an Aontais, ar chaiteachas náisiúnta ar chómhaoiniú clár arna gcistiú ag an Aontas, ar eilimintí timthriallacha den chaiteachas ar shochar dífhostaíochta, agus ar bhearta aonuaire agus bearta sealadacha eile.

3. Acmhainneacht riarachán poiblí na Seicia a neartú chun tallann a mhealladh, a choinneáil agus a fhorbairt, go háirithe daoine a bhfuil scileanna anailíseacha, bainistíochta agus teicneolaíochta faisnéise acu. An roinneachas a laghdú agus cumais stiúrtha straitéiseacha a neartú chun an chomhsheasmhacht a fheabhsú ar fud na mbeartas. Tacú le comhar i measc riaracháin bhardasacha, lena n-áirítear trí thacaíocht a thabhairt d'fhothú acmhainneachta riaracháin atá dírithe ar réigiúin atá buailte go struchtúrach.

4. Borradh a chur faoin nuálaíocht trí fheabhas a chur ar aistriú teicneolaíochta ón saol acadúil chuig gnólachtaí, trí thacú le cruthú seach-chuideachtaí agus gnólachtaí nuathionscanta, agus trí rannpháirtíocht san oideachas treasach a mhéadú. Iomaíochas an gheilleagair a neartú trí aghaidh a thabhairt ar an mímheatseáil scileanna, trí aitheantas cáilíochtaí eachtracha a shimpliú, agus trí rannpháirtíocht grúpaí faoi ghannionadaíocht a mhéadú.

Arna dhéanamh i Lucsamburg, an 21 Deireadh Fómhair 2024.

Thar ceann na Comhairle

An tUachtarán

NAGY I.